

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVII. évfolyam, 8. szám, 2014

Megjelenik kéthetente
2014. május 08.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	7
A gabonafélék jegyzése.....	8
Nemzetközi piaci információk.....	12
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	14
Nemzetközi piaci információk.....	19
CUKORPIACI JELENTÉS.....	20
Agrárpolitikai Hírek.....	20

ÖSSZEFOGLALÓ

A gabonafélék világpiaci árának alakulására április második felében is főként a fekete-tengeri események és az USA búza- és kukoricatermő területein uralkodó időjárás volt hatással.

Az Európai Unióban jelenleg kedvezőek a búza 2014. évi terméskilátásai.

A folyó, 2013/2014. évi szezonban példátlanul nagy mennyiségű, 31,2 millió tonna uniós kenyérgabona kivitelére kerülhet sor.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési minőségű búza 56 ezer forint/tonna, a takarmánykukorica 50 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a fizikai piacon április végén.

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) áprilisi előrejelzésében a korábbihoz képest 10 millió tonnával lefelé, 350 millió tonnára korrigálta az USA 2014. évi kukorica-kibocsátását.

Az *Oil World* szerint a repcemag és a canola együttes globális kínálata (termés és átmenőkészlet) elérte a 75 millió tonnát a 2013/2014. gazdasági évben, ez 5,5 millió tonnával több az egy évvel korábinál.

A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) nagyot esett az ótermésű repcemag (májusi lejárata) jegyzése 2014. április 16. és 25. között.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 102 ezer forint/tonna áron vásárolták a napraforgómagot a 17. héten. A repcemag termelői ára 115-120 ezer forint/tonna között alakult az elmúlt hetekben.

A New York-i árutőzsdén a nyerscukor májusi határidőre szóló jegyzése 360-385 USD/tonna sávban mozgott áprilisban. A londoni árutőzsdén az augusztusi szállítású fehércukrot 460-480 USD/tonna között jegyezték a vizsgált időszakban.

GABONAPIACI JELENTÉS

A gabonafélék világpiaci árának alakulására április második felében is főként a fekete-tengeri események és az USA búza- és kukoricatermő területein uralkodó időjárás volt hatással. Habár a szovjet utódállamokban a feszült politikai helyzet ellenére a gabonafélék kivitele és a tavaszi munkák jól haladtak, a pénzügyi befektetők továbbra is nyugtalanok voltak. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 6 százalékkal erősödött a búza fronthavi jegyzése 2014. április 21. és május 2. között, így az ismét 260 USD/tonna szint közelébe került.

Az Európai Unióban jelenleg kedvezőek a búza 2014. évi terméskilátásai. A Bizottság a tavalyihoz hasonlóan 135,9 millió tonna őszi búza betakarítását jelezte előre az idén. Franciaországban május elején az őszi vetésű búza 73 százaléka kapott jó/kiváló minősítést, szemben az egy évvel korábbi 68 százalékkal. Jóllehet, az EU búzaexportja az elmúlt hetekben lassult, a 2013/2014. gazdasági év eddig eltelt időszakában már példátlanul nagy mennyiséget, 25,1 millió tonnát szállítottak harmadik országokba. A folyó évi szezonban 31,2 millió tonna kenyérgabona kivitelére is sor kerülhet, ami új rekordot jelentene.

Az USA agrárminisztériumának (*USDA*) április 27-i jelentése szerint az őszi búza állományának 33 százaléka kapott jó/kiváló minősítést, ami összhangban van az egy évvel ezelőttivel. Az *APK Inform* tanácsadó ügynökség tájékoztatása alapján Ukrajna rekord mennyiségű, 31,3 millió tonna gabonát exportál a folyó évi szezonban, eddig 29,6 millió tonna gabona (ebből 8,4 millió tonna búza) hagyta el az országot. Kazahsztán a tervezett 9,5 millió tonna gabonából 7,3 millió tonnát exportált eddig a 2013/2014. gazdasági évben.

A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) 215 euró/tonna környékén jegyezték a búzát a legközelebbi lejáratra vonatkozóan április utolsó és május első napjaiban. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szek-

ciójában az ótermésű malmi búza (májusi lejárat) 58 ezer forint/tonna áron került kivetésre. Augusztusi szállítással tonnánkénti 52 ezer forintért lehetett lekötni a terményt április végén. Az AKI PÁIR adatai szerint ugyanakkor a fizikai piacon 56 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát az étkezési minőségű búza.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) kilenc havi csúcsot döntött a kukorica fronthavi jegyzése 2014. április 21. és május 2. között. Az *IGC* áprilisi előrejelzésében ugyanis a korábbihoz képest 10 millió tonnával lefelé, 350 millió tonnára korrigálta az USA 2014. évi kukorica-kibocsátását a késői vetés miatt. A munkálatokkal a vetésterület 19 végeztek április 27-ig, ami messze elmarad a 2009-2013. évek átlagától (28 százalék). Argentínában a prognosztizált 24 millió tonna kukoricatermés 23 százalékat már betakarították április 23-ig. Az *APK Inform* tájékoztatása szerint Ukrajna kukorica-kivitele a politikai eseményektől függetlenül jó ütemben zajlik: április első három hetében 1,1 millió tonna tengerit szállítottak ki az exportőrök az országból. A folyó gazdasági év eddig eltelt időszakában a tervezett 19,5 millió tonnából 18,6 milliót hajóztak ki. A kedvező időnek köszönhetően jól haladnak a tavaszi munkák az Európai Unióban. A *FranceAgriMer* szerint Franciaországban a kukorica 78 százalékat már elvetették májusig.

Párizsban (*MATIF*) 184-185 euró/tonna körül stabilizálódott a kukorica fronthavi jegyzése április vége és május eleje között. A BÉT-en 51,2 ezer forint/tonna áron fejezték be a kereskedést a májusi szállítású takarmánykukoricával április végén. A távolabbi határidőkre ezzel egy időben 52 ezer forint/tonna körüli áron lehetett lekötni a terményt. Az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánykukorica termelői ára tartotta az 50 ezer forint/tonna feletti szintet a 17. héten is, ami az előző év azonos időszakához viszonyítva 16 százalékkal alacsonyabb.

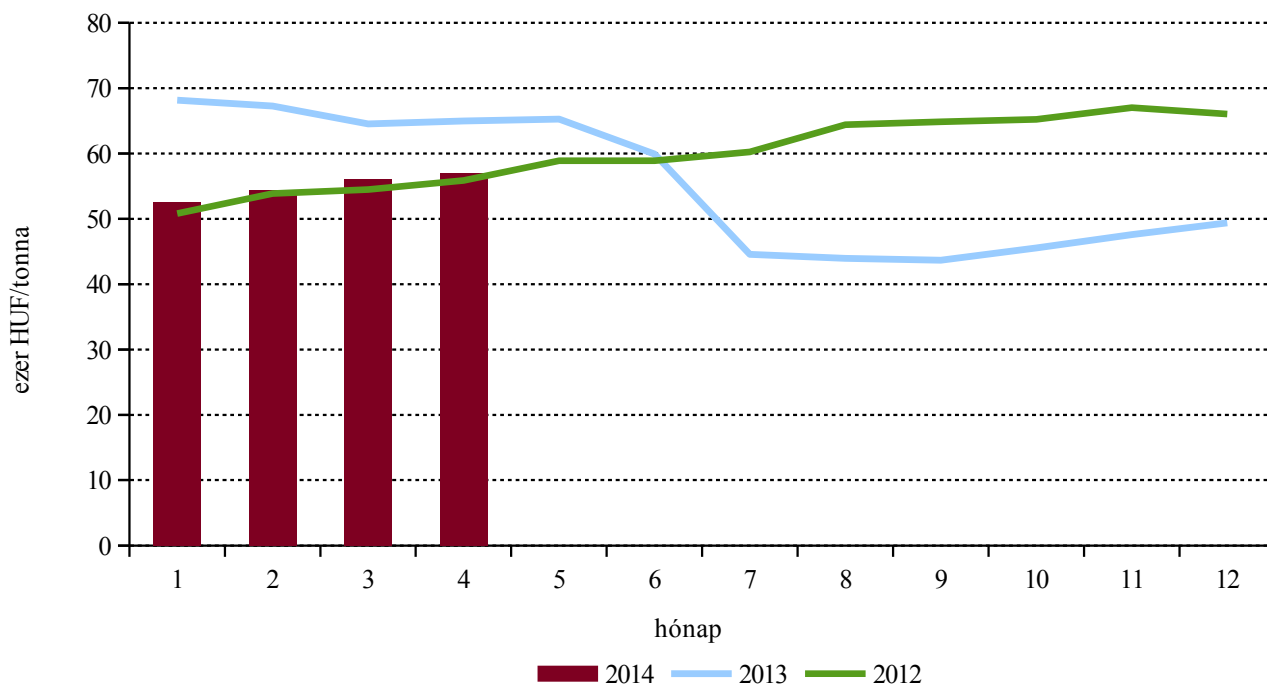
Agrárpolitikai Hírek

- A Vidékfejlesztési Minisztérium arról tájékoztatta a Napi Gazdaságot, hogy tavaly a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) összesen 2749 hektárra, több mint 2,6 milliárd forintért tett elővásárlási jognyilatkozatot, amelyből 1506 hektár vásárlása összesen több mint 1,6 milliárd forint értékben már megvalósult. A fennmaradó rész átvétele folyamatban van. Az így megszerzett földek a helyi gazdákhöz kerülnek haszonbérbe. Még az idén további 40 ezer hektár földterületre hirdet pályázatot az NFA a „Földet a gazdáknak” program keretein belül. A bérbeadható területek nagyságát földvásárlás útján is bővíti majd az állam, és amennyiben tudomására jut, hogy spekulációgyanús szerződés készül, élni fog elővásárlási jogával.
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2014. április 14-18. között az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) társfinanszírozott nem terület- és állatalapú jogcímekre 2,5 milliárd forint összegű támogatás kifizetését hagyta jóvá. A jóváhagyott

összegeből mezőgazdasági jogcímekre (elsősorban az Állattartó telepek korszerűsítése (ÁTK), a Kertészeti gépek, technológiai berendezések beszerzése, a Mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÉLIP) és a Mezőgazdasági út jogcímekre) 1,3 milliárd forint, míg vidékfejlesztési jogcímekre (elsősorban a LEADER, a Falufejlesztés, a Mikroállalkozások fejlesztése és a Vidéki örökség megőrzése jogcímekre) 1,2 milliárd forint kerül kifizetésre.

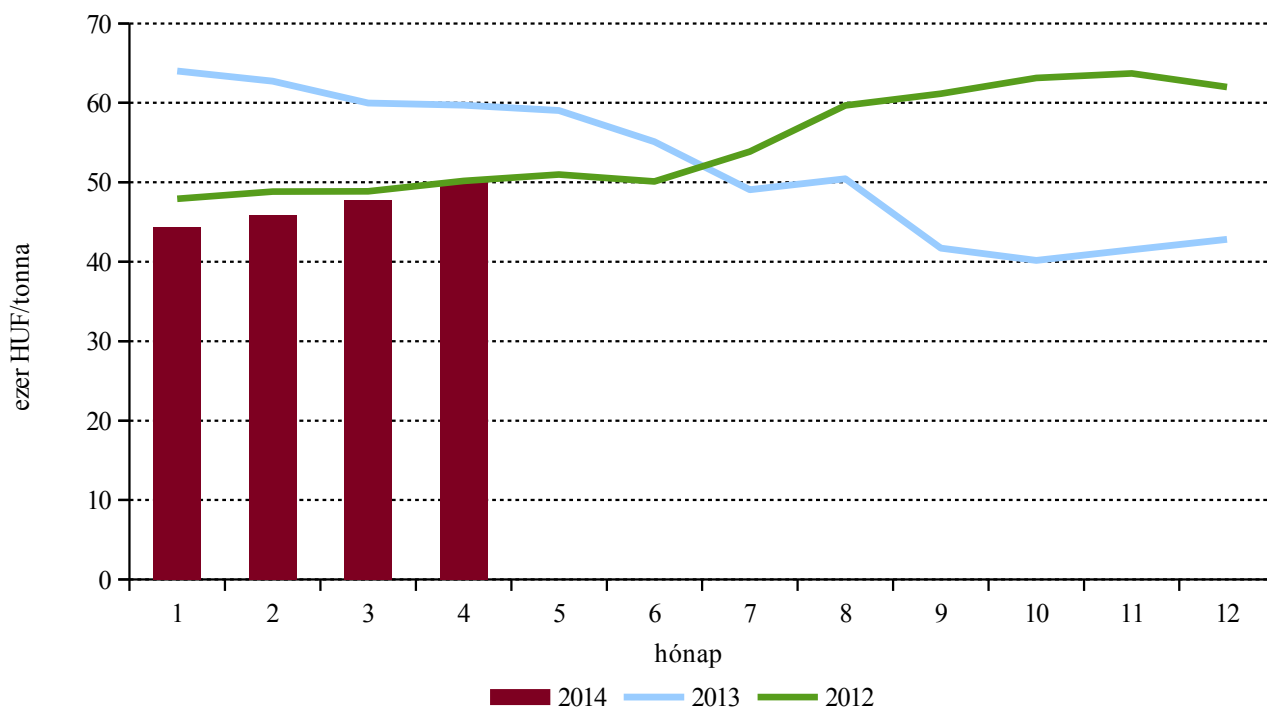
- Az egységes kérelemhez kapcsolódó vis maior bejelentések elektronikus felületen történő benyújtására 2014. április 25-től nyílik lehetőség.
- A francia parlament megszavazta, így tilos lesz az országban a génmódosított kukorica termesztése. A jogszabály egyelőre csak az amerikai Monsanto által forgalmazott MON810-es jelzésű kukoricát tiltja, azonban az alsóház április közepén már minden módosított kukoricaformára kiterjedő tilalmat szavazott meg. Bár a mostani vetést meg tudják akadályozni, az Unióval még el kell fogadtatni a szigorú szankciókat.

1. ábra: Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra: A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2014. 16. hét	2014. 17. hét	2014. 17. hét/ 2014. 16. hét (százalék)
Étkezési búza	tonna	2 169	4 808	...	5 287	9 098	172
	HUF/tonna	56 879	56 639	...	57 906	56 296	97
Takarmánybúza	tonna	...	-	-	...	...	...
	HUF/tonna	...	-	-	...	...	...
Takarmánykukorica	tonna	4 450	5 658	...	15 288	10 910	71
	HUF/tonna	52 079	50 155	...	50 105	50 669	101
Takarmányárpa	tonna	...	-	-	...	...	...
	HUF/tonna	...	-	-	...	...	...

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

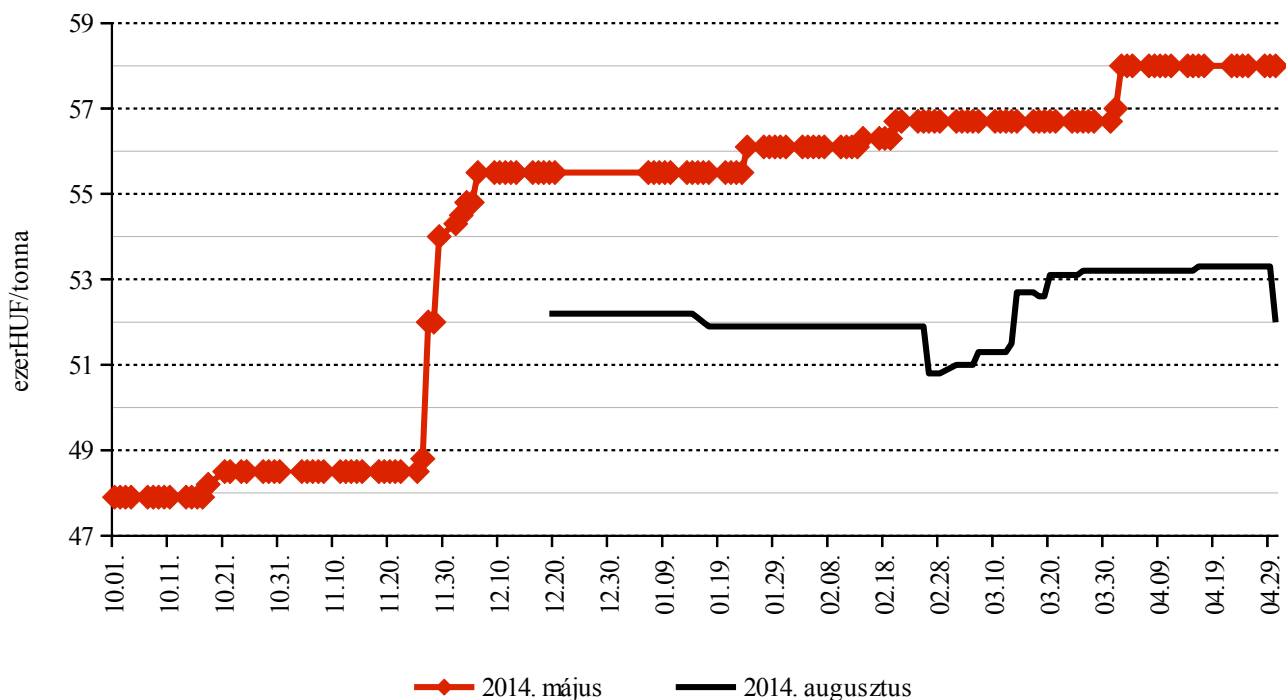
Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2013. 17. hét	2014. 16. hét	2014. 17. hét	2014. 17. hét/ 2013.17. hét (százalék)	2014. 17. hét/ 2014. 16. hét (százalék)
Étkezési búza	tonna	12 467	5 287	9 098	73	172
	HUF/tonna	65 788	57 906	56 296	86	97
Takarmánybúza	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/tonna	...	...	...	...	...
Takarmánykukorica	tonna	6 054	15 288	10 910	180	71
	HUF/tonna	60 261	50 105	50 669	84	101
Takarmányárpa	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/tonna	...	...	...	...	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

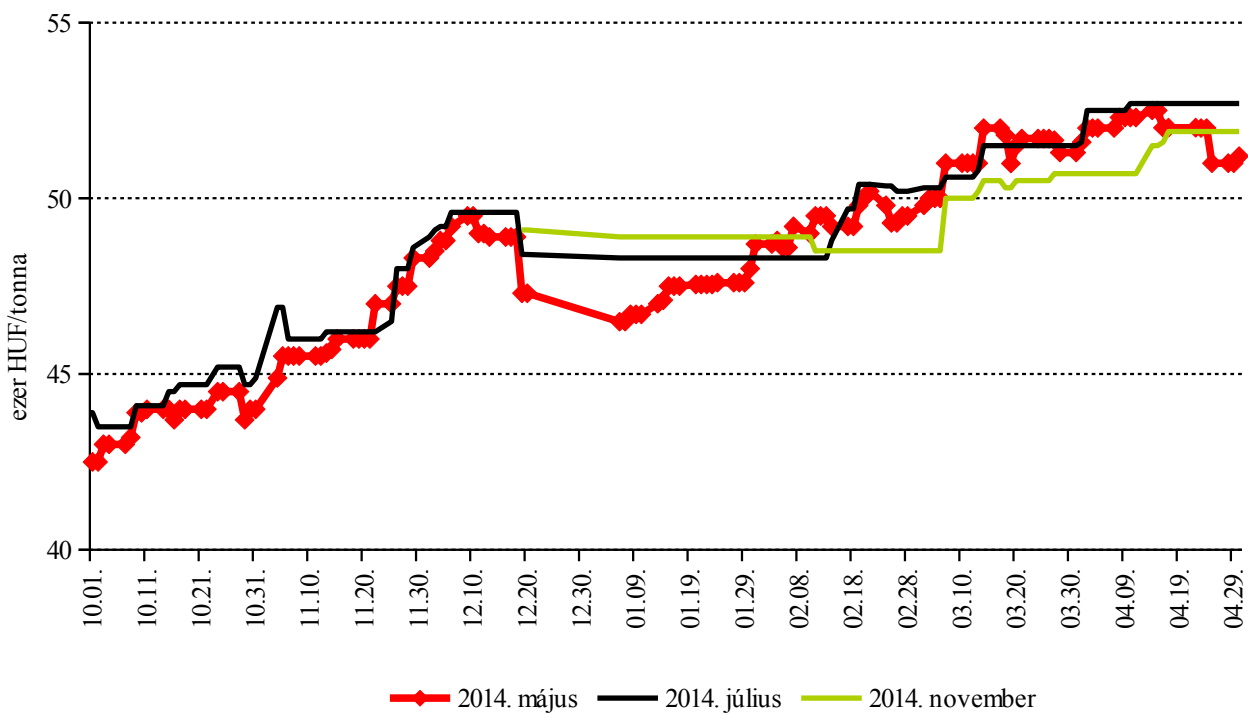
A gabonafélék jegyzése

3. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

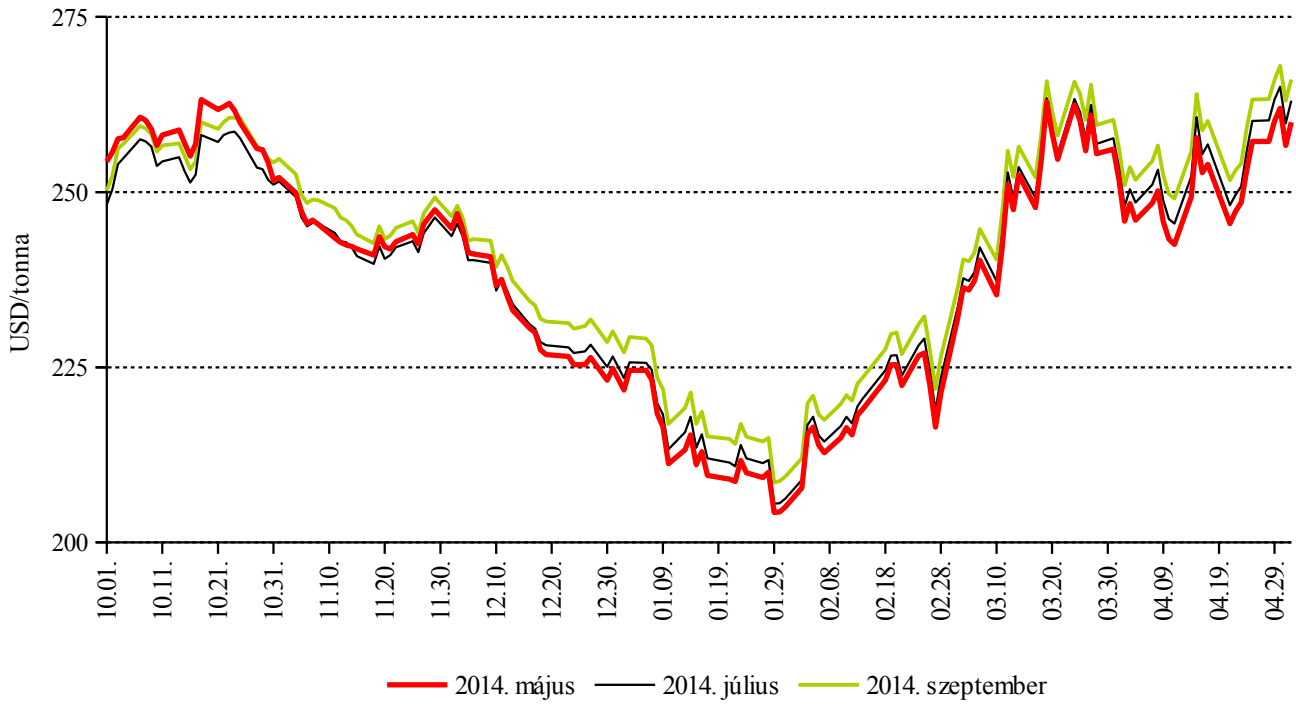
Forrás: BÉTA

4. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

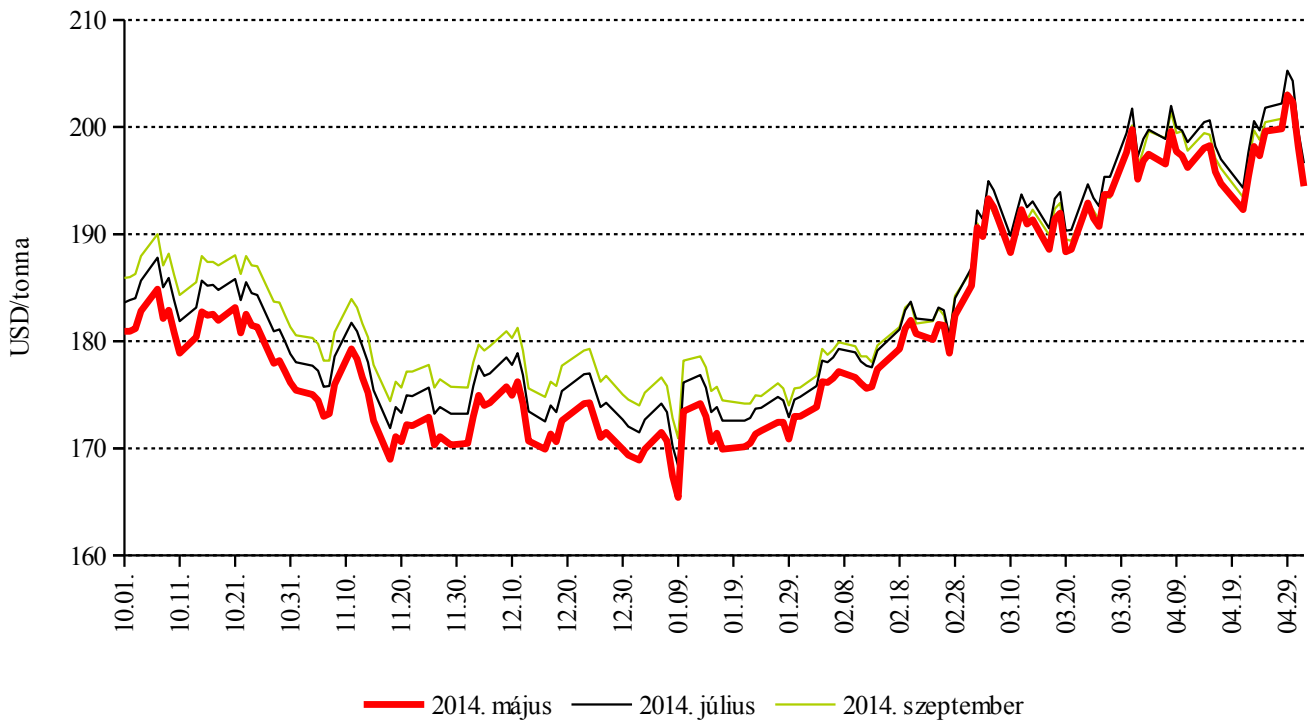
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

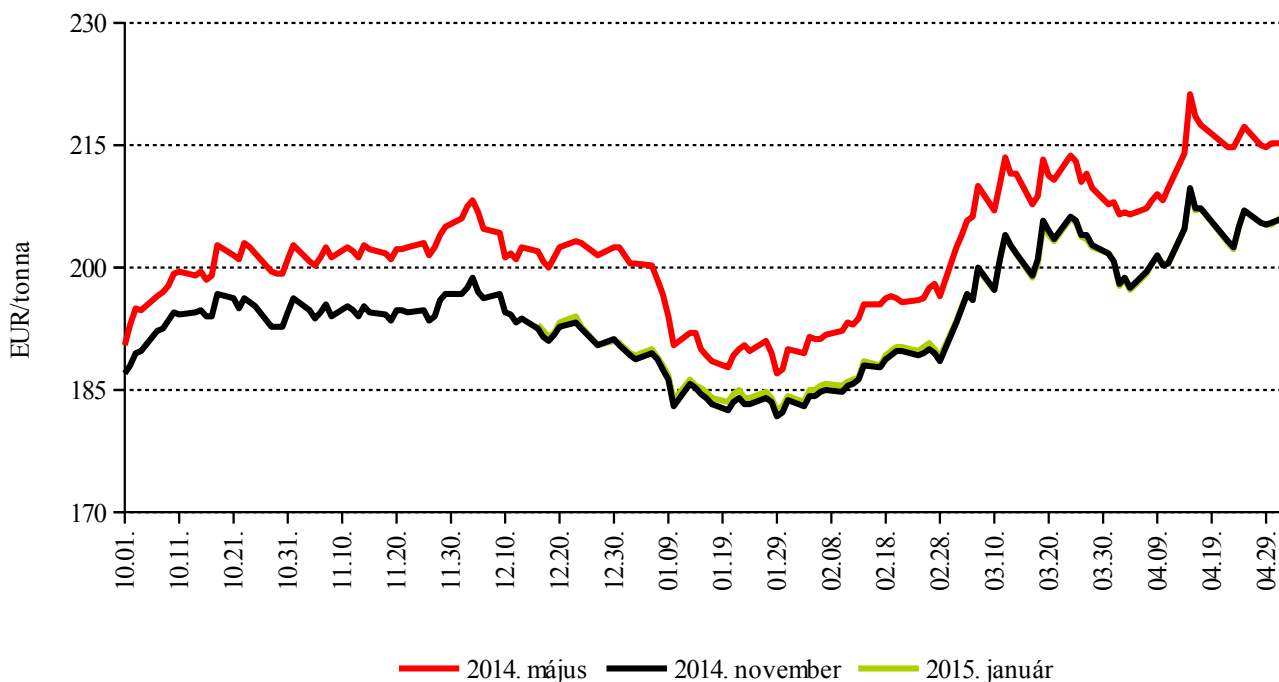
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

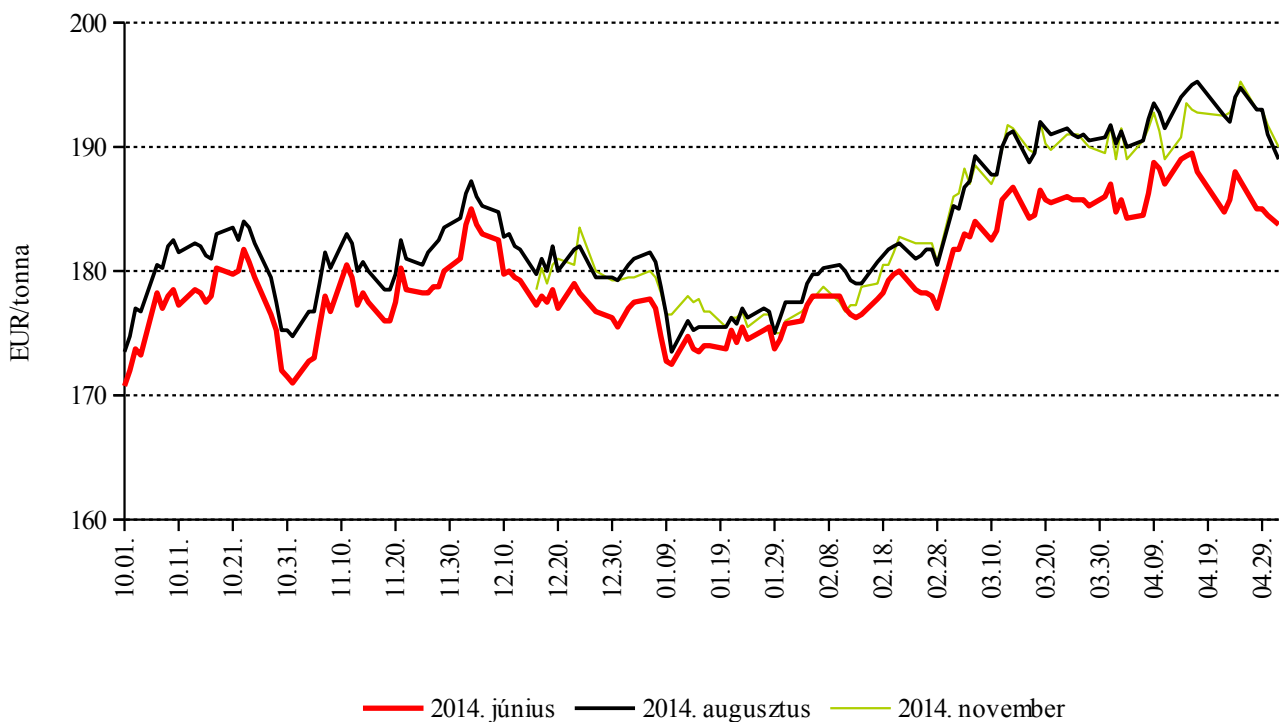
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2013. 17. hét	2014. 16. hét	2014. 17. hét	2014. 17. hét/ 2013. 17. hét (százalék)	2014. 17. hét/ 2014. 16. hét (százalék)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	1 098	602	472	43	78
	HUF/kg	89	77	77	87	101
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 709	1 614	1 169	68	72
	HUF/kg	91	78	78	86	100
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	504	1 112	582	116	52
	HUF/kg	101	84	82	81	99
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/kg	...	...	...	...	...
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	44	23	22	50	97
	HUF/kg	98	83	88	90	107
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	39	51	22	56	43
	HUF/kg	109	90	95	87	105
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	614	479	284	46	59
	HUF/kg	88	76	76	87	101
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	637	411	422	66	103
	HUF/kg	88	76	78	88	102
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	322	...	...	...	...
	HUF/kg	93	...	...	...	...
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	107	10	22	20	226
	HUF/kg	98	90	85	87	95
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	42	78	23	55	30
	HUF/kg	110	89	98	90	110

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	HUF/kg		
	2014. február	2014. március	2014. április
Finomliszt BL 55	193	186	188
Fehér kenyér	298	297	289
Félbarna kenyér	256	263	255
Étkezési búzadara AD	235	235	239

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, CBA Prima, Coop, Interspar, Spar.

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2014. május 02.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. május	215	66 250	2014. május	260	58 002
2014. november	206	63 403	2014. július	263	58 691
2015. január	206	63 480	2014. szeptember	266	59 363
2015. március	206	63 480	2014. december	271	60 461
2015. május	206	63 403	2015. március	275	61 413
2015. szeptember	195	59 863	2015. május	277	61 888

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group– Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. június	184	56 555	2014. május	194	43 393
2014. augusztus	189	58 170	2014. július	197	43 866
2014. november	190	58 478	2014. szeptember	195	43 585
2015. január	192	58 940	2014. december	194	43 393
2015. március	193	59 402	2015. március	198	44 095
2015. június	195	60 017	2015. május	200	44 640

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. július	304	67 803
2014. szeptember	304	67 803
2014. december	304	67 803
2015. március	304	67 803
2015. május	304	67 803

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

8. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

Termény	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2014. 05.02. (százalék)	2014. 04.25. (százalék)
Búza	2014. július	259,97	27,2	30,6
Kukorica	2014. július	194,49	-	27,1
Szójabab	2014. július	540,50	20,3	-
Szójadara	2014. július	529,40	24,2	-

^{a)} Belső volatilitás (*implied volatility*): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

9. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) (2014. április 29.)

Termény	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	34 380	145 399	102 344	16 626	8 106	98 519	51 770	34 509	26 802	37 384	20 588
Kukorica	274 376	726 84	268 132	6 112	39 424	326 773	51 925	142 986	123 512	76 011	68 653
Szójabab	135 544	341 768	98 410	4 515	13 023	199 043	25 270	31 602	45 808	60 722	34 325
Szójadara	74 766	197 227	43 061	5 216	5 053	95 305	20 097	7 973	23 822	35 634	14 136

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az *Oil World* szerint a repcemag és a canola együttes globális kínálata (termés és átmenőkészlet) elérte a 75 millió tonnát a 2013/2014. gazdasági évben, ami 5,5 millió tonnával több az egy évvel korábbinál. Ez első-sorban Kanada, az EU-28 és Ukrajna rekordtermésének köszönhető. Kína egyre növekvő igénye miatt 1,4 millió tonnával több, vagyis 14,2 millió tonna repce kerülhet a nemzetközi piacra. A zárókészlet 4 millió tonnával 9 millió tonnára duzzadhat a folyó gazdasági év végére, ami a készlet/felhasználás arányának jelentős javulását (7,8 százalékról 13,7 százalékra) eredményezi. Kanadában a korábbi szállítási problémák az utóbbi hetekben megoldódni látszanak. A folyó, 2013/2014. évi szezonban 7,9 millió tonna canolát exportálnak, és az olajütőkben 7 millió tonnát dolgoznak fel. Az ország canolakészlete így rekordszintre, 3,4 millió tonnára nőhet a folyó évi szezon végére. Korábban a terület 5 százalékos növekedésére számítottak az észak-amerikai országban az idén, a tavalyihoz hasonlóan 8 millió hektáron vethetnek a gazdák canolát.

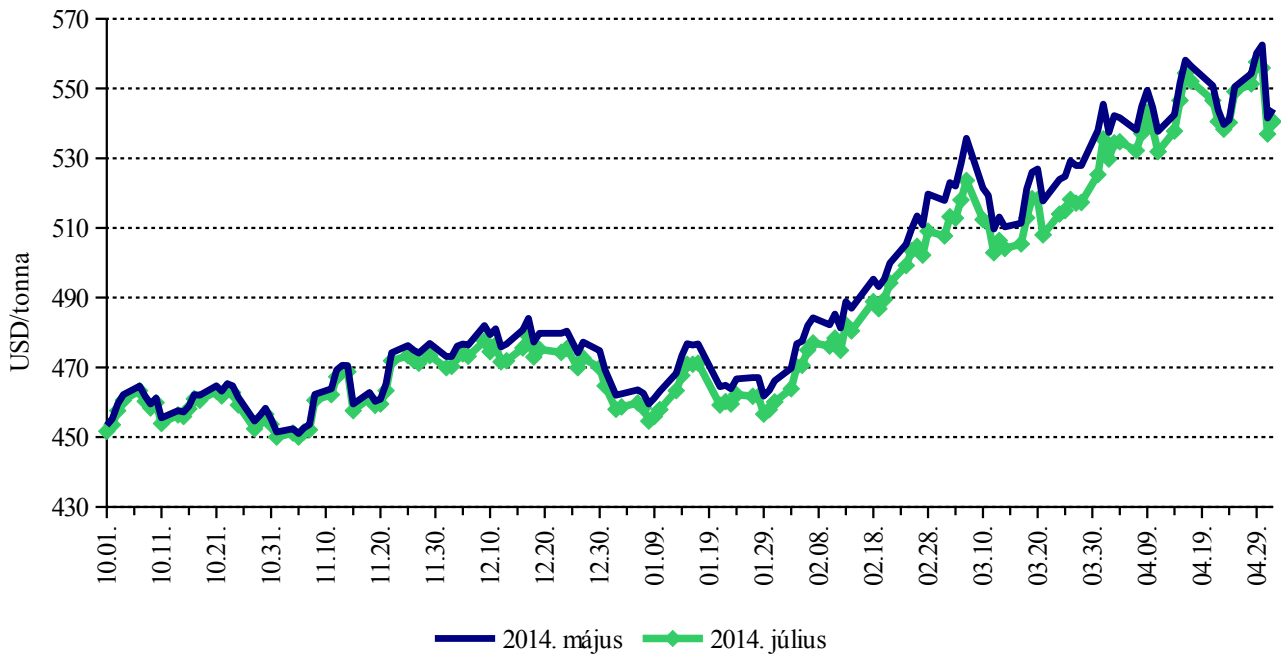
A folyó évi szezon átmenőkészlete miatt a napraforgómagnál globális szinten kínálati piacra lehet számítani a 2014/2015. gazdasági évben is. A termés gabonafélékkel szembeni magas jövedelmezősége, valamint az őszi gabonafélék kisebb vetésterülete arra ösztönzi a termelőket a szovjet utódállamokban, hogy több napraforgómagot vessenek az idén. Az elemzők a napraforgómag 2014. évi vetésterületét rekord nagyságúra prognosztizálják Ukrajnában, az 5,4 millió hektárból 1,7 millió hektáron végeztek a vetéssel április 23-ig. Oroszországban 7,3 millió hektáron vethetnek napraforgómagot a gazdák az idén, a munkálatok április második felében elkezdődtek. Argentínában a napraforgó kritikus fejlődési periódusában uralkodó aszályos időjárás miatt a tavalyit csaknem 10 százalékkal alulmúló mennyiséget, 2,1 millió tonnát takarítottak be 2014-ben (az aratás április

második felére befejeződött). Ennek hatására az elemzők lefelé korrigálták az ország folyó gazdasági évi feldolgozását és zárókészletét.

Az Európai Unióban is javában zajlik a napraforgómag vetése. A Bizottság adatai szerint a 2013. évinél 5 százalékkal kisebb területet, 4,2 millió hektárt foglalhat el a növény az idén. A Közösség legnagyobb termelőjének számító Romániában 948 ezer hektáron vethetik el a magot. Bulgáriában 743, Franciaországban 720, Magyarországon 569 ezer hektár lehet a növény termőterülete.

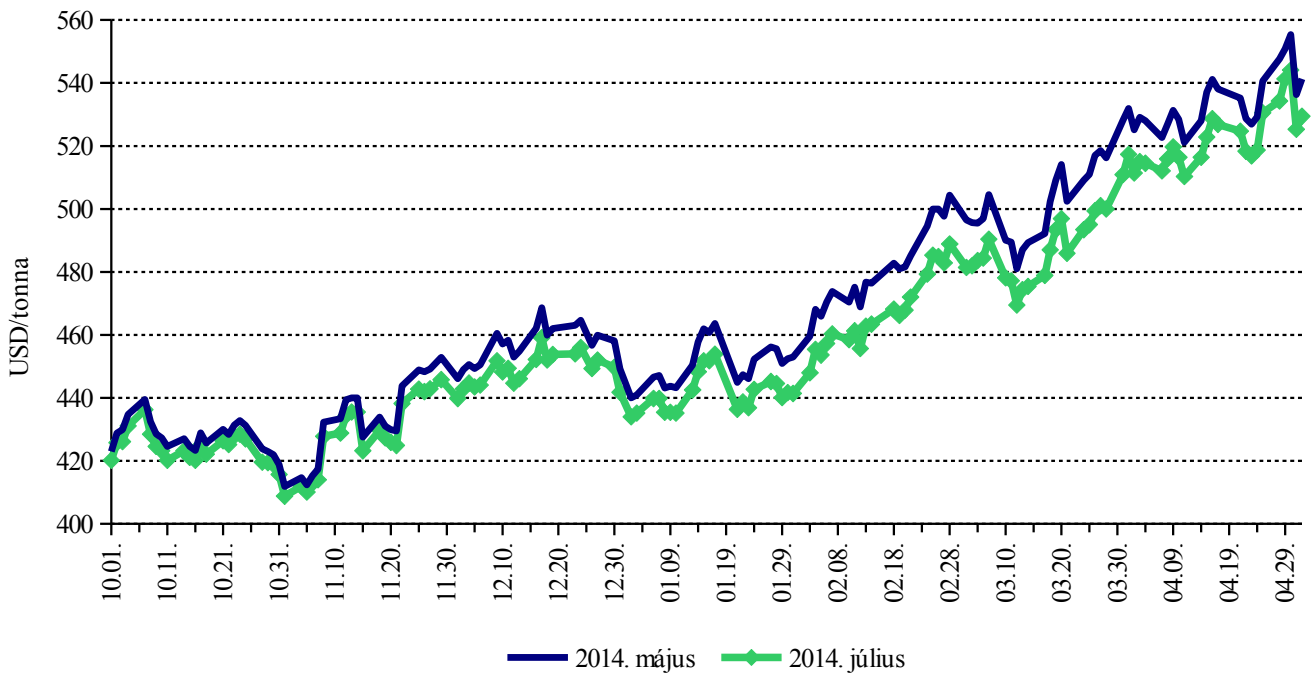
A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) nagyot esett az ótermésű repcemag (májusi lejárat) jegyzése 2014. április 16. és 25. között. Az előző évit meghaladó kibocsátásról szóló, és a növény fejlettségére vonatkozó pozitív hírek indították el a folyamatot, amelynek eredményeként a jegyzés az április közepi 424 euró/tonnáról 396 euró/tonnáig süllyedt. Április utolsó napjaiban 20 euró/tonnával visszakorrigálták a termés fronthavi jegyzését, így 416 euró/tonna szinten került kivezetésre a szekcióból. A kedvező 2014. évi terméskilátások 360-370 euró/tonna között stabilizálták az újtermésű repcemag jegyzését a francia fővárosban. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában április 22-30. között sem változott az olajmagvak jegyzése. Az októberi szállítású napraforgómaggal tonnánként 98,5 ezer forintért kereskedhettek. A repcemag májusi jegyzése 103 ezer forint/tonna szinten zárta a periódust. A 2014. évi termés (augusztusi lejárat) 107 ezer forint/tonna áron volt elérhető a BÉT-en. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon a tavalyinál 25 százalékkal olcsóbban, átlagosan 102 ezer forint/tonna áron vásárolták a napraforgómagot a 17. héten. A repcemag termelői ára 115-120 ezer forint/tonna között mozgott az elmúlt hetekben.

9. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

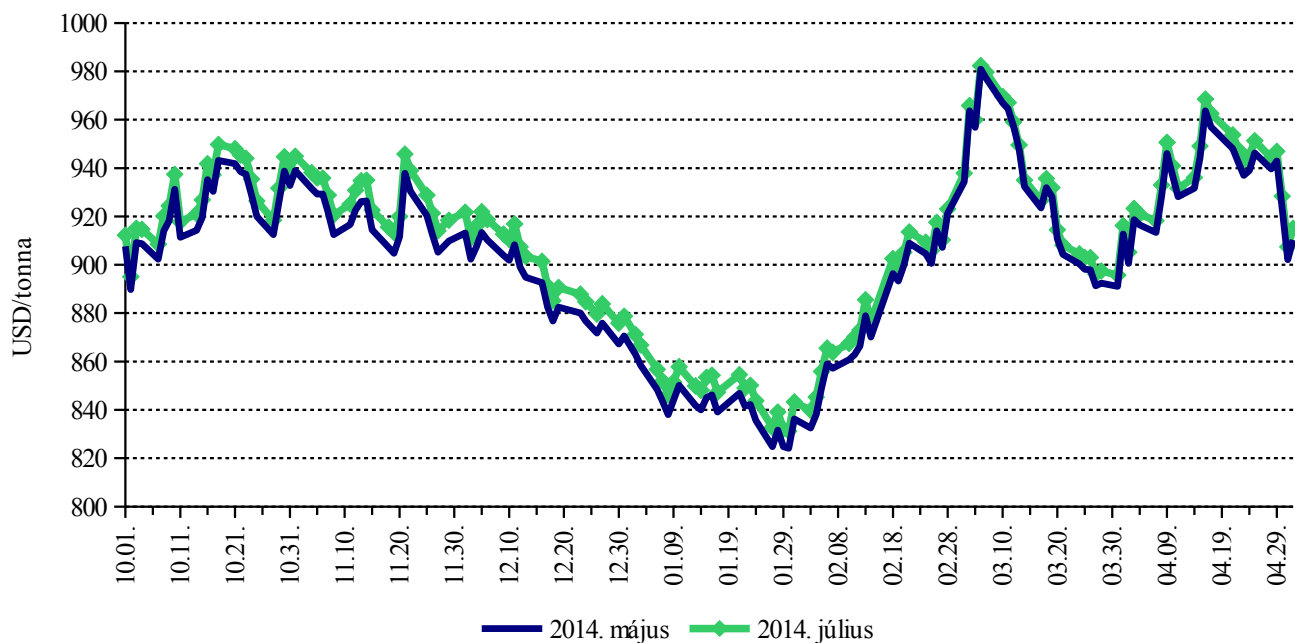
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

10. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

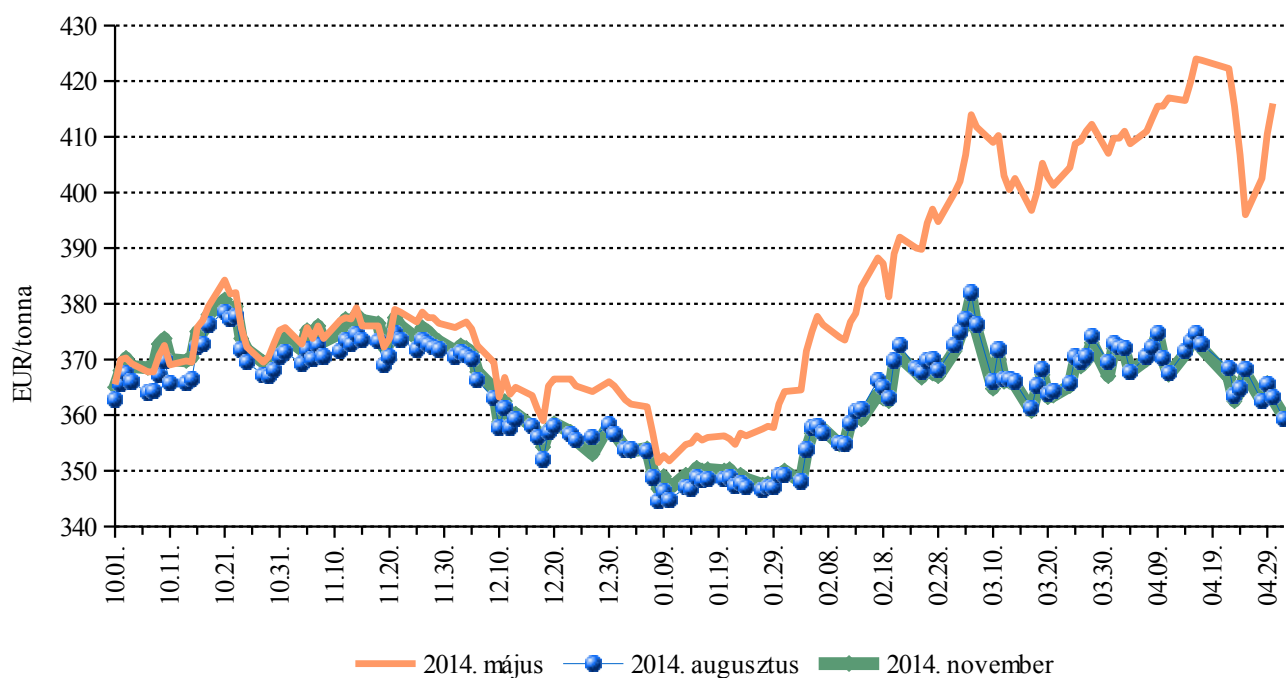
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

11. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

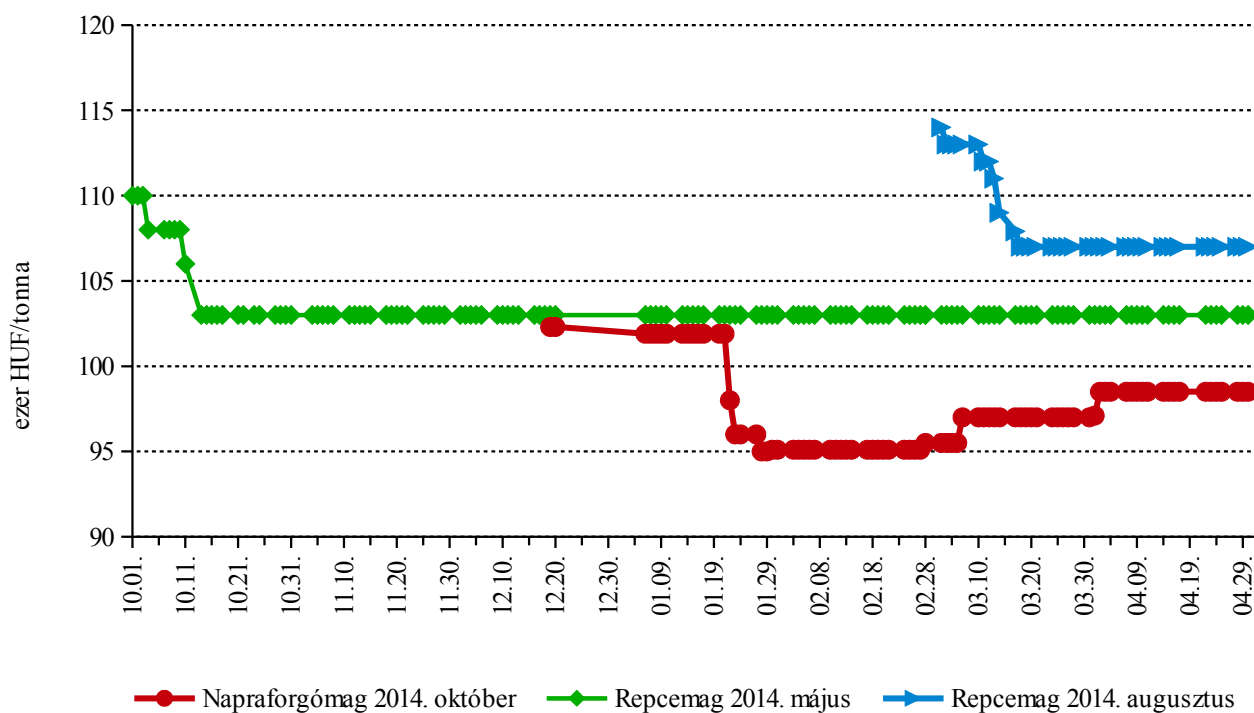
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

12. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: Marché à Terme International de France

13. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

10. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóí értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	2013. 17. hét	2014. 16. hét	2014. 17. hét	2014. 17. hét/ 2013. 17. hét (százalék)	2014. 17. hét/ 2014. 16. hét (százalék)
Ipari napraforgómag	tonna	2 124	6 219	3 709	175	60
	HUF/tonna	135 728	104 430	102 470	76	98
Repcemag	tonna	...	1 193	...	...	...
	HUF/tonna	...	118 454	...	...	...
Nyers napraforgóolaj	tonna	7	2 401	...	...	...
	HUF/tonna	275 599	207 626	...	...	...
Napraforgódara	tonna	6 355	...	4 668	73	...
	HUF/tonna	79 134	...	60 207	76	...
Nyers repceolaj	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/tonna	...	...	...	...	...
Repcedara	tonna	1 011	...	687	68	...
	HUF/tonna	91 282	...	81 070	89	...

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

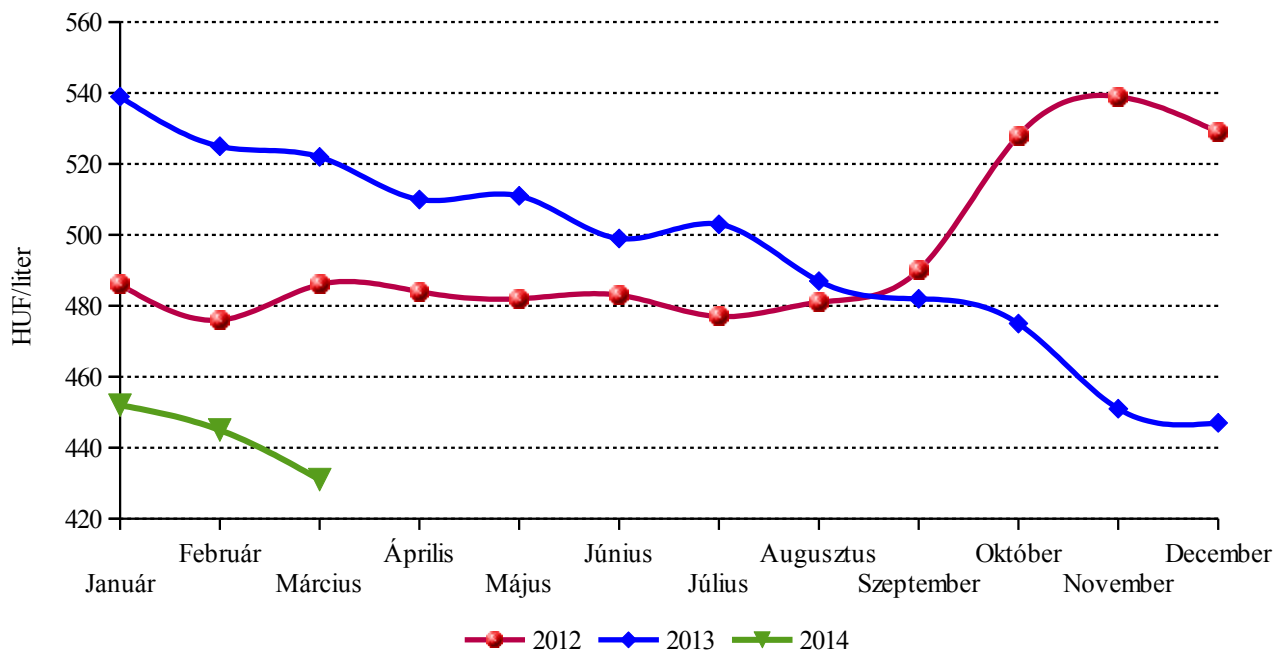
Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: A növényolajok és származékainak jegyzése Európában

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		2014-04-15	698	214 439
		2014-04-22	-	-
		2014-04-29	698	215 793
Napraforgóolaj (finomított)	Olaszország	2014-04-15	803	246 721
		2014-04-22	-	-
		2014-04-29	803	248 278
Szójaolaj (nyers)		2014-04-15	718	220 588
		2014-04-22	-	-
		2014-04-29	713	220 433
Szójaolaj (finomított)		2014-04-15	773	237 497
		2014-04-22	-	-
		2014-04-29	763	235 902
Napraforgódara	Ausztria	2014-04-15	-	-
		2014-04-22	-	-
		2014-04-29	-	-
Repcedara		2014-04-15	-	-
		2014-04-22	-	-
		2014-04-29	278	85 853

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

14. ábra: A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2014. május 02.)

12. táblázat: Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2014. augusztus	359	110 570
2014. november	360	110 724
2015. február	361	111 109
2015. május	362	111 339
2015. augusztus	349	107 492
2015. november	351	107 954

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

13. táblázat: Szójabab

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. május	544	121 403
2014. július	540	120 583
2014. augusztus	517	115 368
2014. szeptember	471	105 069
2014. november	449	100 231
2015. január	451	100 691

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

14. táblázat: Szójadara

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. május	541	120 771
2014. július	529	118 116
2014. augusztus	499	111 428
2014. szeptember	465	103 782
2014. október	430	96 012
2014. december	427	95 348

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

CUKORPIACI JELENTÉS

Brazília közép-déli régiójában az elmúlt hetekben megkezdődött a cukornád betakarítása. Eddig a gazdák a száraz időjárás terméscsökkenő hatása miatt aggódtak, most az esőzés és a közelgő El Nino monszon okoz félelmeket. A Brazil Cukor és Etanol Szövetség (UNICA) arról számolt be, hogy tíz cukormalom pénzügyi problémák miatt nem működik az idén az országban, és további 30 szerkezetátalakítás alatt van. A korábban vártnál ezért kevesebb cukornádat dolgozhatnak fel a 2014/2015. gazdasági évben. A *Canaplan* tanácsadó cég előrejelzése a legpesszimistább, mivel az ország közép-déli övezetében mindössze 540 millió tonna cukornád feldolgozását valószínűsíti. Más források szerint ennél jóval nagyobb mennyiséget használhatnak fel a cukormalmok: az UNICA becslése 580 millió, a *Reuters* hírügynökségé 586 millió tonna. A szakértők a régió cukorkibocsátását 4 százalékkal lefelé, 33,1 millió tonnára módosították. A brazil Kereskedelmi Minisztérium adatai azt mutatják, hogy az ország csaknem 1,6 millió tonna cukrot exportált 2014 márciusában, ami a februárinál 14 százalékkal, az előző év azonos időszakában kiszállított mennyiségnél 20 százalékkal kevesebb. A nyerscukor kivitele a 2013. márciusihoz képest 0,4 millió tonnával 1,1 millió tonnára, a fehércukoré 17 ezer tonnával 416 ezer tonnára csökkent.

Thaiföldön a *Siam* Kereskedelmi Bank rekord mennyiségű, 11,2 millió tonna cukor kibocsátására számít a

folyó, 2013/2014. gazdasági évben, ami a cukornád jobb minőségének tudható be. Áprilisig az ország már 10,9 millió tonna cukrot állított elő.

India a folyó gazdasági év eddig eltelt időszakában (2013. októbere óta) 1,4 millió tonna cukrot exportált: ebből 800 ezer tonna nyerscukor, 650 ezer tonna fehércukor volt. Az Indiai Cukormalmok Egyesületének (ISMA) igazgatója szerint a korábban előirányzott 2 millió tonnát várhatóan nem érik el, a kivitelt a gyorsan emelkedő belpiaci árak és a kedvezőtlen világpiaci árak visszafogják, így 1,8 millió tonnát szállíthatnak ki az országból a folyó évi szezonban. A világ második legnagyobb cukortermelő országában immár a negyedik egymást követő évben haladhatja meg a cukor kibocsátása a keresletet, ami tovább növeli az ország cukortöbbletét.

Az ukrain Cukortermelők Egyesülete, az *Ukrtsukor* a cukorrépa vetésterületének növekedése miatt 1,7-1,8 millió tonna cukor előállítását valószínűsíti az idén, szemben a tavalyi 1,2 millió tonnával. A gazdák 2014-ben már 350 ezer hektáron termesztetik a növényt, amely 2013-ban 270 ezer hektárt foglalt el.

A New York-i árutőzsdén a nyerscukor májusi határidőre szóló jegyzése 360-385 USD/tonna sávban mozgott áprilisban. A londoni árutőzsdén az augusztusi szállítási fehércukrot 460-480 USD/tonna között jegyezték a vizsgált időszakban.

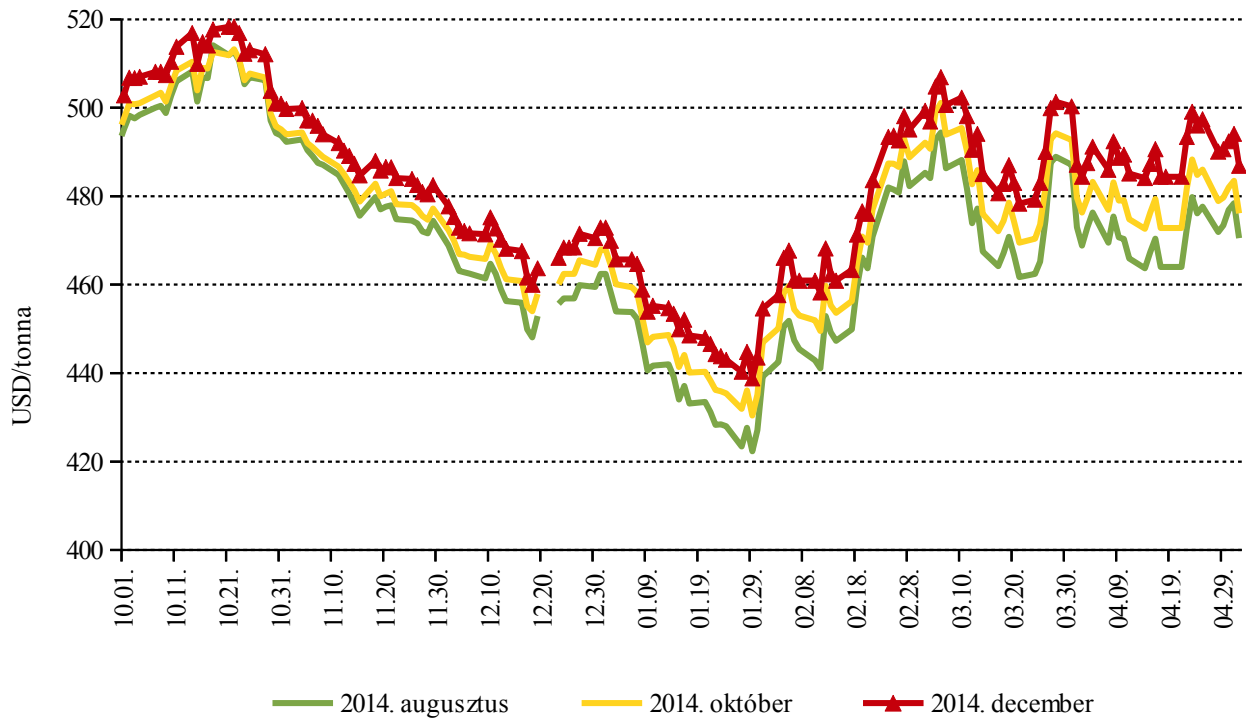
Agrárpolitikai Hírek

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) 3 milliárd forint utalásával folytatja a területalapú támogatáshoz kapcsolódó elkülönített cukortámogatás kifizetését a jogosult termelők részére. A jogcímben a teljes keret 12 milliárd forint, amelyből 6 milliárd forint már megérkezett a kérelmezők számláira. A támogatás kifizetése a kérelmek lezárásával fo-

lyamatosan történik, azon gazdálkodók részére, akiknek a területalapú támogatási kérelmét az MVH jóváhagyta, és a jogszabályban foglalt feltételeket teljesítették.

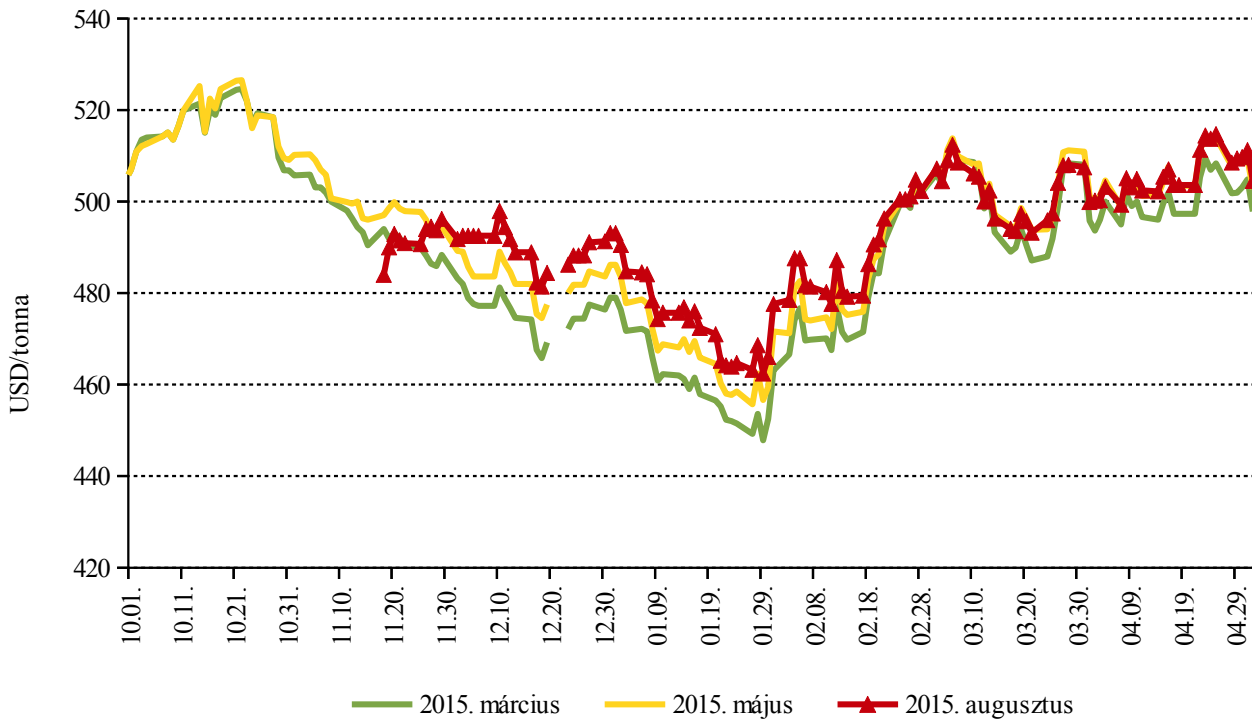
- A MVH közlése szerint 2014. május 1-től nyílik lehetőség a cukorrépa-termelők mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásában kérelem benyújtására. A kérelmeket kizárólag postai úton lehet eljuttatni az MVH-hoz. A postára adás határideje 2014. június 2-a lehet.

15. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

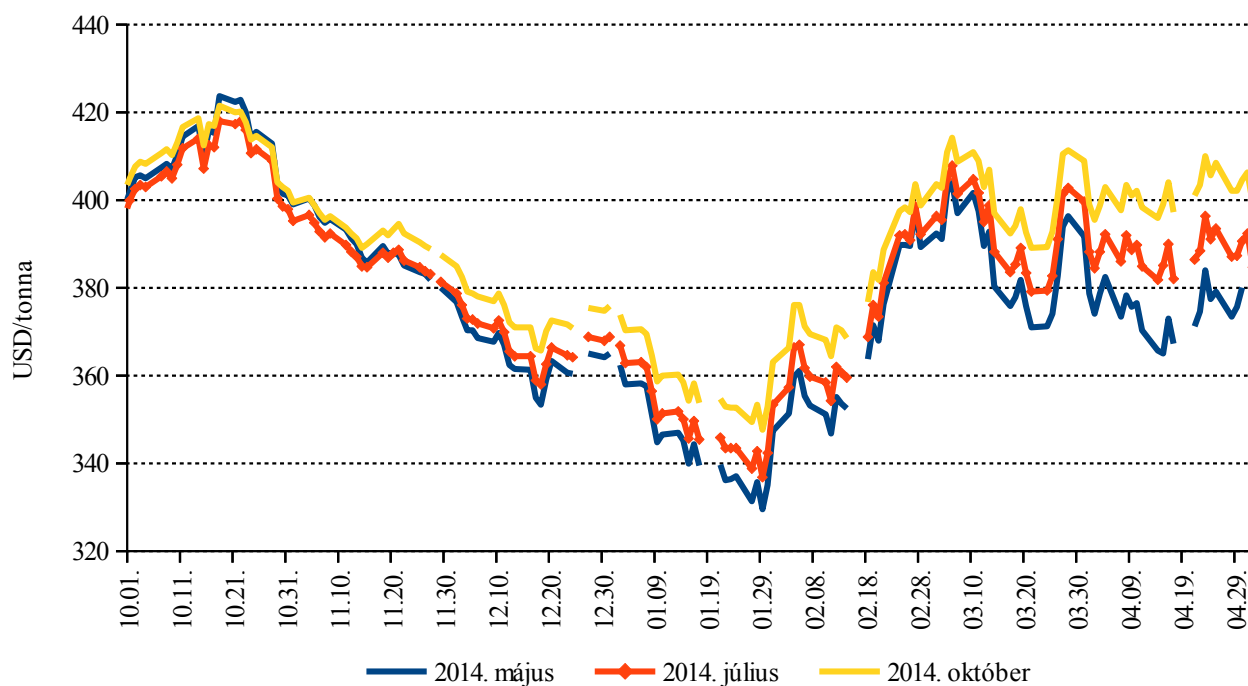
Forrás: LIFFE–London International Financia Futures and Options Exchange

16. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

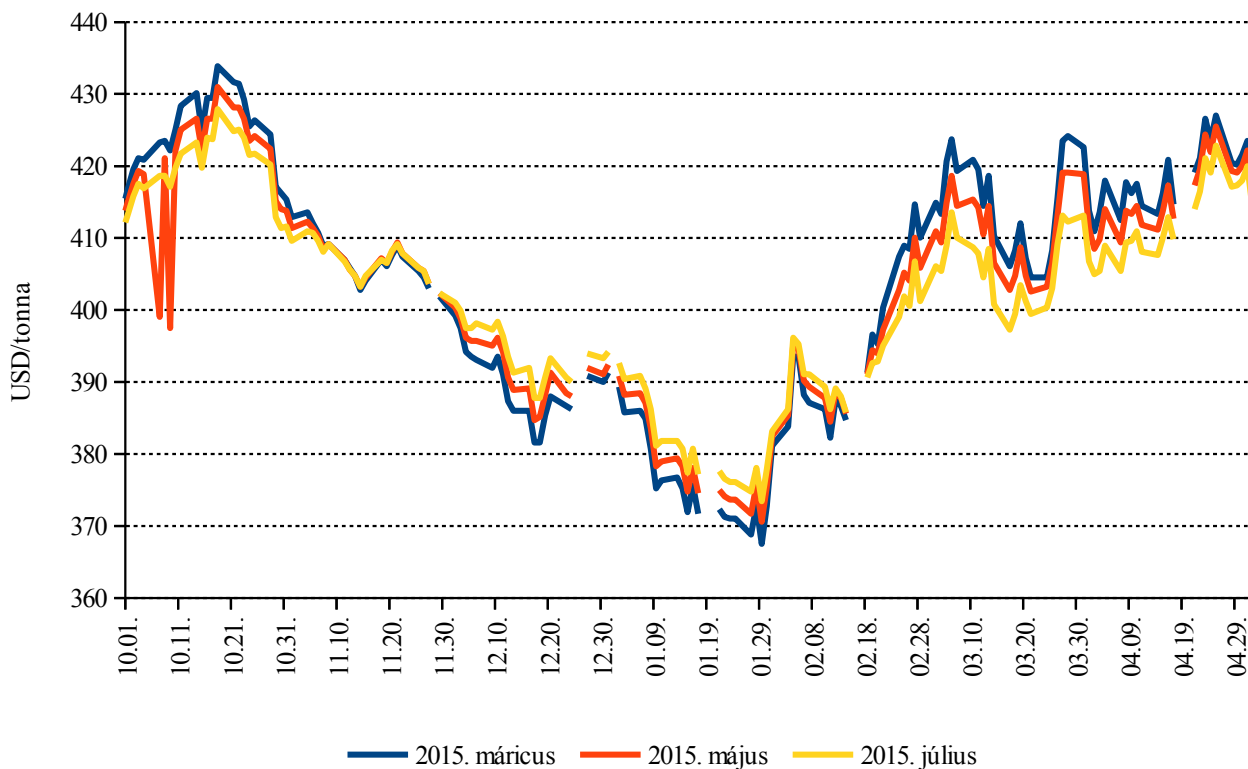
Forrás: LIFFE–London International Financia Futures and Options Exchange

17. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

18. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

